

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/hasla-rzeczowe/14227,Promienisci.html>
19.05.2024, 16:29

Promieniści

"Promieniści", pismo wydawane X 1982 – 27 XI 1989 w Krakowie, podtytuł: „Pismo ojców i dziadków do synów i wnuków”.

Ukazało się 118 nr. o obj. 4-32 s. w formacie zmiennym od A3 do A6 i in. Początkowo drukowane na powielaczu białkowym Rex Rotary w nakł. 500 egz., od jesieni 1983 (dzięki pomocy Józefa Śreniowskiego) techniką sitodruku – zaczęło wówczas ukazywać się regularnie co 2 tyg. Nakł. stopniowo rósł do 3-3,5 tys. egz., na przełomie 1984/1985 wynosił ponad 6 tys. egz., następnie SB rozbiła dużą część struktur kolportażu. Po wpadce pismo wróciło do swego średniego nakł. i utrzymywało go aż do końca, kiedy przeszło na druk offsetowy. W 1985 zmieniono format na gazetowy A3, co pozwoliło zwiększyć obj.

Inicjatorem utworzenia pisma była Maria Oberc (wycofała się z redakcji w 1983). Obok niej najistotniejszą rolę odgrywali Paweł Turnau i Sławomir Kołodziej, zajmujący się stroną techniczną. W XI 1982 stałym współpracownikiem został Witold Bereś, od IX 1983 redaktor naczelny, następnie do redakcji dołączyli: w 1984 Krzysztof Burnetko i Krzysztof Jurkiewicz, w 1986 Jerzy Skoczylas, w 1988 Paweł Chojnacki, Stanisław Mancewicz i Andrzej Zaręba. Stali współpracownicy: Marek Bankowicz, Mariusz Bereś, Bogdan Chrabota, Andrzej E. Grabowski, Wojciech Pięciak, Jacek Rakowiecki, Marek Strzała, Jerzy Zięty.

Pismo adresowane do młodzieży szkolnej, studentów i środowisk inteligentnych. W 1989 redakcja otrzymała nagrodę SDP, a Instytut Literacki w Paryżu wydał książkę "Tylko nie o polityce", zawierającą przedruki wywiadów opublikowanych w piśmie, przeprowadzonych przez W. Beresia i K. Burnetkę.

W ramach Biblioteki Promienistych wydano ponad 20 broszur i książek (najczęściej były to przedruki z wydawnictw emigracyjnych oraz niezależnych oficyn krajowych), m.in.: Tadeusz Bór-Komorowski, "Armia Podziemna" (1983), Stanisław Barańczak, "Samobójstwo sandaueryzmu" (1984), Leszek Kołakowski, "Moje słuszne poglądy na wszystko" (1984), Marian Piłka, "Deformacje w wykładzie historii w podręcznikach dla szkół średnich" (1984), Melchior Wańkiewicz, "Dzieje rodziny Korzeniewskich" (1985), Sławomir Mrożek, "Wybór opowiadań" (1985), Jan Zych (ps. Jana Nowaka-Jeziorańskiego), "Rosja wobec Powstania Warszawskiego" (1986), Jan Kresowiak (ps. Tadeusza Sakowicza-Zaleskiego), "Leopolis Semper Fidelis: Lwów zawsze wierny" (1986), Andrzej Świdlicki, "Procesy polityczne w 40-leciu PRL" (1987).

Ewa Zając|Antoni Dudek

[Kraków, Region Małopolska](#)

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

[Zgłoś błąd](#)